

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title		Code	
Theory of Grammar			
Academic staff		Core academic unit(s)	
Coordinating: prof. dr. Axel Holvoet Other: associate prof. dr. Vaiva Žeimantienė		Faculty of Philology	
Study cycle		Type of the course unit	
MA		elective	
Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction	
contact (classroom) teaching	autumn term	Lithuanian / English	
Requisites			
Prerequisites: Introduction to linguistics, morphology & syntax at BA level		Co-requisites (if relevant): none	
Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	125	32	93
Purpose of the course unit			
<p>The aim of the course is to develop skills in grammatical analysis informed by the theoretical insights and methodological approaches contributed by the most influential linguistic theories. Formulating research questions and realizing the theoretical and methodological choices to be made in answering them is an important aspect of this.</p> <p>The student should also acquire a general orientation in the scholarly literature and develop their ability to critically assess, interpret and apply the approaches and methods on offer.</p> <p>The course also aims to develop the students' skills in analytical thinking and logical argumentation as well as in working individually and in groups, and to inspire them to set ambitious research goals and achieve progress in learning to learn.</p>			
Learning outcomes of the course unit		Teaching and learning methods	Assessment methods
On completion of the course the students will			
<ul style="list-style-type: none"> – have gained insight into the contributions of different (20th- and early 21th-c.) linguistic schools to the study of grammatical structure – have come to appreciate the importance of the cross-linguistic perspective to the study of grammar 		Interactive lectures, seminars; reading of theoretical literature; discussion in class.	Activity in class, midterm paper and presentation

– be able to apply acquired insights and methods in individual research work	reading, discussion, preparation of paper and presentation	Activity in class, midterm paper and presentation
– be able to critically assess ideas found in the grammatical tradition and in literature and to look for theoretically informed solutions of their own	reading, discussion, preparation of paper and presentation	Activity in class, midterm paper and presentation

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. Basic notions of grammar. Open and closed classes. What can be called grammatical? Morphemes, markers, meanings. The cross-linguistic approach. Glossing.	2		2				4	10	---
2. A few things we inherited from structuralist grammatical analysis. Oppositions, correlations, markedness, classical categorization and general meanings.	2		2				4	10	Discussion of reading, practical tasks, group discussion (Jakobson 1932/1984: 1-14)
3. The typological contribution to grammatical analysis. Processes of grammaticalization. Synchrony and diachrony. Focal grammatical meanings. Regularities in form-meaning correspondence. The problem of keeping apart formal and semantic categories.	2		2				4	10	Discussion of reading, practical tasks, group discussion (Bybee, & Dahl 1989: 51-103)
4. The contribution of Construction Grammar. The constructionist view of language and its implications for grammatical meaning. Constructional change and constructionalization.	2		2				4	10	Discussion of reading, practical tasks, group discussion (Goldberg & van der Auwera 2012)
5. The usage-based view of grammar. The importance of usage for linguistic structure. Exemplars, networks and constructions.	2		2				4	10	Discussion of reading, practical tasks, group discussion (Bybee 2010)
6. Problems of grammatical voice. The passive in a cross-linguistic perspective.	2		2				4	10	Discussion of reading, practical tasks, group discussion (Sprauinė 2015: 323-365)
7. Cross-linguistic analysis of a construction: the absentive.	2		2				4	10	Discussion of reading, practical tasks, group discussion (de Groot 2000)
8. Discussion of ideas for presentations			4				4	23	---
Total	14		18				32	93	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Activity during term	20	All through term time	Dalyvavimas diskusijoje, dalykinis pasirengimas, kritinis mąstymas, sąvokų aiškinimas, gebėjimas argumentuoti ir iliustruoti savo teiginius pavyzdžiais bei analizuoti kalbinę medžiagą
Mid-term paper	30	After 2 months	Short essay discussing a problem of grammar against the background of theoretical problems discussed in class.

			Clarity of exposition, relevance and logical structure (about 8000 characters with literature)
Presentation on a chosen topic of grammar	50	end of the term	Based on individually collected data, with discussion of literature and generalizations, logical structure and adequate mode of presentation, answers to questions from the audience

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
Jakobson, R.	1932, 1984	The structure of the Russian verb	In: <i>Russian and Slavic Grammar. Studies 1931-1981</i> (eds. Waugh & Halle), 1-14.	Berlin etc., Mouton
Bybee, J. & Dahl, Ö.	1989	The creation of tense and aspect systems in the languages of the world.	<i>Studies in Language</i> 13.1, 51-103	Benjamins
Goldberg, Adele & Johan van der Auwera	2012	This is to count as a construction	<i>Folia Linguistica</i> 46, 109-132.	Berlin: Mouton de Gruyter,
Bybee, Joan	2010	Rich memory for language: exemplar representation	Joan Bybee: Language, Usage and Cognition, 14–32.	Cambridge: CUP
De Groot, Kasper	2000	The Absentive	In: Dahl, Ö. (ed.) <i>Tense and aspect in the languages of Europe</i> . 641-667	Berlin: Mouton de Gruyter,
Recommended reading				
Spraunienė, B. et al.	2015	Solving the puzzle of the Lithuanian passive	<i>Voice and Argument Structure in Baltic</i> . A. Holvoet, N. Nau, eds., 323–365.	John Benjamins Publishing Company
Holvoet, Axel & Vaiva Žeimantienė	2019	Absentives or ambidirectionals? Motion-cum purpose constructions with ‘be’ and the infinitive in Baltic and elsewhere	<i>Baltic Linguistics</i> 10 (2019), 155-193. https://www.journals.polon.uw.edu.pl/index.php/bl/article/view/363	
Nau, N. et al.	2020	The Passive Family in Baltic	<i>Baltic Linguistics</i> 11 (2020), 27-128. https://www.journals.polon.uw.edu.pl/index.php/bl/article/view/699	

2026-04-12

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Gramatikos teorija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Axel Holvoet Kitas (-i): doc. dr. Vaiva Žeimantienė	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
antroji	pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	rudens semestras	Lietuvių/anglų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: BA laipsnis Kalbotyros įvadas; Morfologija; Sintaksė;	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): -

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	125	32	93

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
<p>Kurso tikslas – ugdyti gramatinės analizės įgūdžius, remiantis teorinėmis įžvalgomis ir metodologiniais požiūriais, kuriuos pateikia įtakingiausios lingvistinės teorijos. Svarbus šio kurso aspektas yra mokymasis formuluoti mokslinius klausimus ir suprasti, kokius teorinius bei metodologinius sprendimus reikia priimti, siekiant į juos atsakyti.</p> <p>Studentas taip pat turėtų susipažinti su moksline literatūra ir ugdyti gebėjimą kritiškai vertinti, interpretuoti bei taikyti siūlomus metodus ir požiūrius.</p>

Kursas taip pat siekia ugdyti studentų analitinio mąstymo ir loginės argumentacijos įgūdžius, taip pat gebėjimą dirbti individualiai ir grupėse, bei įkvėpti juos kelti ambicingus mokslinių tyrimų tikslus ir siekti pažangos mokantis mokyti.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalyką išklause studentai:		
<ul style="list-style-type: none"> –Susipažins su įvairių (XX a. ir XXI a. pradžios) lingvistinių mokyklų indėliu į gramatinės struktūros tyrimus –bus įvertinę tarpkalbinės perspektyvos svarbą gramatikos tyrimams 	<p>aiškinamosios, probleminės, įtraukiančios paskaitos</p> <p>analitinis teorinės literatūros skaitymas ir informacijos sisteminimas bei idėjų sintezė</p>	rašto darbas bei žodinio pristatymo (pranešimo) vertinimas
<ul style="list-style-type: none"> – gebės taikyti įgytas žinias savarankiškoje gramatinėje analizėje 	pranešimo rengimas ir skaitymas, grupės diskusija	rašto darbo ir jo žodinio pristatymo (pranešimo) bei sugebėjimo atsakyti į klausimus vertinimas
<ul style="list-style-type: none"> – bus nusiteikę kritiškai vertinti gramatinėje tradicijoje ir teorinėje literatūroje pateikiamas įžvalgas ir ieškoti savarankiškų, teoriškai ir metodiškai pagrįstų sprendimų 	<p>pranešimo rengimas ir skaitymas</p> <p>grupės diskusija</p>	rašto darbo ir jo žodinio pristatymo (pranešimo) bei sugebėjimo atsakyti į klausimus vertinimas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Pagrindinės gramatikos sąvokos. Atviros ir uždaros klasės. Kas gali būti vadinama gramatiniu elementu? Morfemos, žymikliai, reikšmės. Tarpkalbinis požiūris. Glosavimas.	2		2				4	10	---
2. Keletas dalykų, kuriuos perėmėme iš struktūralistinės gramatinės analizės. Opozicijos, koreliacijos, žymėtumas, klasikinis kategorizavimas ir bendrosios reikšmės.	2		2				4	10	Analitinis teorinės literatūros skaitymas, praktinės užduotys, grupės diskusija (Jakobson 1932/1984: 1-14)
3. Tipologijos įnašas į gramatinę analizę. Gramatizacijos procesai. Sinchronija ir diachronija.	2		2				4	10	Analitinis teorinės

Fokalinės gramatinės reikšmės. Formos ir reikšmės atitikimo dėsningumai. Formalinių ir semantinių kategorijų atskyrimo problema.								literatūros skaitymas, praktinės užduotys, grupės diskusija (Bybee, & Dahl 1989: 51-103)	
4. Konstrukcinės gramatikos įnašas. Konstruktyvistinis požiūris į kalbą ir jo įtaka gramatinės reikšmės aprašui. Konstrukciniai pokyčiai ir konstrukcinimas.	2		2				4	10	Analitinis teorinės literatūros skaitymas, praktinės užduotys, grupės diskusija (Goldberg & van der Auwera 2012)
5. Vartoseną grįžta kalbos analizė. Vartosenos svarba kalbos struktūrai. Egzemplioriai, tinklai ir konstrukcijos.	2		2				4	10	Analitinis teorinės literatūros skaitymas, praktinės užduotys, grupės diskusija (Bybee 2010)
6. Gramatinės rūšies problemos. Pasyvas iš tarpkalbinės perspektyvos	2		2				4	10	Analitinis teorinės literatūros skaitymas, praktinės užduotys, grupės diskusija (Spraukienė 2015: 323-365)
7. Tarpkalbinė konstrukcijos analizė: absentyvas	2		2				4	10	Analitinis teorinės literatūros skaitymas, praktinės užduotys, grupės diskusija (de Groot 2000)
8. Prezencijų konceptų aptarimas			4				4	23	---
Viso	14		18				32	93	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas semestro metu	20	viso semestro metu	Dalyvavimas diskusijoje, dalykinis pasirengimas, kritinis mąstymas, sąvokų aiškinimas, gebėjimas argumentuoti ir iliustruoti savo teiginius pavyzdžiais bei analizuoti kalbinę medžiagą
Rašto darbas	30	semestro viduryje	Savarankiška informacijos paieška, teorinės literatūros analizė ir apibendrinimas, logiškas pateikimas, rašto darbas (apie 8000 ženklų)
Prezentacija (savarankiško tyrimo pristatymas žodžiu)	50	semestro pabaigoje	Savarankiška informacijos paieška, teorinės literatūros analizė ir apibendrinimas, logiškas pateikimas, deramas pristatymas ir atsakymai į auditorijos klausimus, tinkama mokslo kalba

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr./tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Jakobson, R.	1932, 1984	The structure of the Russian verb	In: <i>Russian and Slavic Grammar. Studies 1931-1981</i> (eds. Waugh & Halle), 1-14.	Berlin etc., Mouton
Bybee, J. & Dahl, Ö.	1989	The creation of tense and aspect systems in the languages of the world.	<i>Studies in Language</i> 13.1, 51-103	Benjamins
Goldberg, Adele & Johan van der Auwera	2012	This is to count as a construction	<i>Folia Linguistica</i> 46, 109-132.	Berlin: Mouton de Gruyter,
Bybee, Joan	2010	Rich memory for language: exemplar representation	Joan Bybee: <i>Language, Usage and Cognition</i> , 14–32.	Cambridge: CUP
De Groot, Kasper	2000	The Absentive	In: Dahl, Ö. (ed.) <i>Tense and aspect in the languages of Europe</i> . 641-667	Berlin: Mouton de Gruyter,
Papildoma literatūra				
Spraunienė, B. et al.	2015	Solving the puzzle of the Lithuanian passive	<i>Voice and Argument Structure in Baltic</i> . A. Holvoet, N. Nau, eds., 323–365.	John Benjamins Publishing Company
Holvoet, Axel & Vaiva	2019	Absentives or ambidirectionals? Motion-cum purpose	<i>Baltic Linguistics</i> 10 (2019), 155-193. https://www.journals.polon .	

Žeimantienė		constructions with 'be' and the infinitive in Baltic and elsewhere	uw.edu.pl/index.php/bl/article/view/363	
Nau, N. et al.	2020	The Passive Family in Baltic	<i>Baltic Linguistics</i> 11 (2020), 27-128. https://www.journals.polon.uw.edu.pl/index.php/bl/article/view/699	

Atnaujinta: 2026-04-12